

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, declarat de către avocatul Lazovscaia Tatiana în numele inculpatului

Miron Ivan XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 07.06.2016 - 06.03.2017;
2. Instanța de apel: 27.03.2017 - 23.05.2017;
3. Instanța de recurs: 27.06.2017 - 26.09.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06 martie 2017, Miron Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal. În temeiul art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210 din 29.07.2016, procesul penal în privința lui Miron Ivan a fost încetat.

2. Potrivit sentinței s-a reținut că Miron Ivan, la 05 decembrie 2015, ora 03.40, aflându-se în localul „Cocos Prive” din str.Tricolorului 34, mun.Chișinău, s-a deplasat în direcția havuzului instalat în fața Teatrului Național de Operă și Balet „M.Bieșu” și fiind în loc public, unde se aflau mai mulți vizitatori ai localurilor din apropiere, acționând prin intenție directă din motive huliganice, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, s-a apropiat de Chirtoca Eduard și, din spate, demonstrativ i-a aplicat mai multe lovituri în diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, exprimate prin fractura marginală a dintelui doi pe stânga pe maxilă, echimoză infraorbitală pe dreapta, excoriații la nivelul omoplatului stâng și regiunea lombară din stîngă, excoriații la nivelul membrului superior stâng.

Continuându-și acțiunile sale ilegale, Miron Ivan s-a apropiat de Frunza Constantin și, din spate, demonstrativ i-a aplicat mai multe lovituri în diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, exprimate prin echimoză cu excoriație la nivelul mucoasei superioare, echimoză la nivelul mucoasei buzei inferioare, excoriație la nivelul degetului unu de la mâna stîngă.

Tot atunci, Miron Ivan, conștientizând că încalcă grosolan ordinea publică, exprimându-se cu cuvinte obscene în adresa părților vătămate, înjosindu-le onoarea și demnitatea în prezența mai multor persoane, le-a amenințat cu aplicarea violenței fizice, cauzându-le suferințe psihice.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei conform procedurii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui I.Miron în baza art.287 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă

de 2 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că instanța eronat a considerat că prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210 din 29.07.2016 sunt aplicabile față de inculpat, având în vedere că inculpatul nu s-a autodenunțat, nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu a compensat valoarea daunei materiale cauzate și nu a reparat, în alt mod, prejudiciul cauzat prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, apelul declarat de către procuror a fost admis, casată sentința în partea aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și în această parte pronunțată o nouă hotărâre, prin care I.Miron, în baza art.287 alin.(1) Cod penal, a fost condamnat la 2 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar de către procuror și doar în privința aplicării față de inculpat a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Referindu-se la partea contestată, instanța de apel a considerat că prima instanță neîntemeiat a încetat procesul penal intentat în privința lui I.Miron pe motivul intervenirii actului de amnistie, or, inculpatul nu întrunește condițiile stipulate la art.1 al actului legislativ nominalizat supra.

Instanța de apel a precizat că, potrivit art.57 Cod penal, de răspundere penală poate fi liberată doar persoana care pentru prima dată a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și care, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune.

În speță însă, inculpatul, pe lângă faptul că anterior, prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 30.09.2013, a fost condamnat în baza art.156 alin.(1) Cod penal la 240 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, acesta nu s-a autodenunțat de bună voie, nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, precum și nu și-a recunoscut vina și nu s-a căit sincer pentru fapta comisă.

Prin urmare, la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art.61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului care are antecedente penale stinse, de lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante, instanța de apel a conchis că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc prin aplicarea unei pedepse penale cu suspendare condiționată pe un termen de probațiune de 2 ani.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs avocatul T.Lazovscaia în numele inculpatului care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, pe motiv că aplicarea pedepsei a fost înlăturată de un act de amnistie; - instanța de apel eronat a considerat că prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu sunt aplicabile față de inculpat, or nu există niciun temei statuat la art.10 din aceeași Lege.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal concluzionează că recursul ordinar declarat de către avocatul T.Lazovscaia în numele inculpatului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de

apel în cazul când aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie.

În conformitate cu prevederile art.434 Cod de procedură penală, Colegiul penal, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În recurs recurentul a invocat, precum că față de I.Miron urmează a fi aplicate prevederile Legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or nu există niciun temei statuat la art.10 din aceeași Lege, care ar împiedica aplicarea ei.

Astfel, instanța de recurs reține că, la 09 septembrie 2016, au intrat în vigoare prevederile Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova.

În conformitate cu prevederile art.1 alin.(1) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova, actul se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art.2-9, 11 și 12.

Potrivit art.2 alin.(1) din aceeași Lege, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei Legi pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin.(2) din același articol, încetarea procesului penal conform alin.(1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.

Conform prevederilor art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Reieșind din descriptivul deciziei instanței de apel, instanța a casat sentința considerând eronată concluzia primei instanțe de aplicare în privința inculpatului I.Miron a prevederilor art.2 alin.(3) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210 din 29.07.2016, pe motiv că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului de amnistie, motivând că acesta nu a recunoscut vina și nu s-a căit în cele comise. În același timp, instanța de apel în motivarea deciziei a făcut concluzii contradictorii, deoarece a indicat că „de facto inculpatul Miron Ivan își recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate...”.

Potrivit recursului declarat în cauză, partea apărării contestă decizia instanței de apel invocând că instanța greșit a admis apelul acuzării considerând că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului de amnistie, deoarece acesta recunoaște vina căindu-se de cele comise, prejudiciu material în cauză lipsește.

Inculpatul I.Miron a depus o cerere autentificată notarial, prin care solicită aplicarea în privința lui a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova, indicând că își recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii imputate și se căiește de cele comise (f.d.47-48, v.2).

Potrivit Recomandării nr.97 din 09.02.2017, cu privire la aplicarea prevederilor din Legea nr.210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova de către instanțele judecătorești, orice instanță ordinară este în drept, în baza art.2 din Legea nr.210, să aplice actul amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, pe cauza penală.

În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul este în drept, prin acord scris, să solicite încetarea procesului penal, în privința sa, în temeiul art.2 al Legii nr.210. Cererea poate fi înaintată de inculpat atât în ședința preliminară, cât și după numirea cauzei spre judecare, până la finalizarea cercetării judecătorești.

Totodată, Colegiul penal atestă că, faza judecării cauzei, în conformitate cu prevederile din Codul de procedură penală, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar.

Având în vedere cele expuse și prevederile normelor citate *supra*, precum și ținând cont de faptul că inculpatul a solicitat prin cerere autenticată notarial aplicarea amnistiei recunoscându-și vina și căindu-se sincer pentru fapta comisă, în cauză lipsește prejudiciu material partea vătămată neavând careva pretenții materiale față de inculpat, că infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor mai puțin grave, Colegiul penal consideră că inculpatul I.Miron întrunește condițiile legale, instituite prin Legea privind amnistia nr.210 din 29.07.2016, motiv pentru care sentința și decizia instanței de apel urmează a fi casate parțial și dispusă încetarea procesului penal în privința lui, conform prevederilor art.2 alin.(1)-(2) din Legea sus menționată.

Astfel, reieșind din cele expuse, recursul ordinar declarat de avocatul în numele inculpatului se va admite, ca fiind întemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și 435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Lazovscaia Tatiana în numele inculpatului Miron Ivan, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017 și sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06 martie 2017 în privința lui Miron Ivan. Se aplică prevederile art.2 al Legii Republicii Moldova nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și se încetează procesul penal în privința lui Miron Ivan, în baza art.287 alin.(1) Cod penal.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun